

महालक्ष्मी नगरपालिका

ललितपुर

आ.व. ०७४।०७५ को प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रम

आ.व.०७४।०७५ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा दीर्घकालिन लक्ष्य, उद्देश्य तथा प्राथमिकता क्षेत्रहरूका अतिरिक्त देशले अंगिकार गरेको नीति, राष्ट्रिय योजना आयोगको निर्देशन, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको नीति, निर्देशन तथा जारी आदेश, सहरी विकास मन्त्रालयको नीति निर्देशन, नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन समेतलाई आधारको रूपमा स्वीकार गरी प्रचलित स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन-२०५५ तथा नियमावली र हालै जारी कार्यादेश तथा स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ को आधारमा देहायका नीति तथा कार्यक्रमहरू अवलम्बन गरिनेछ।

क) सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समिति :

१. महालक्ष्मी नगरपालिका, ललितपुरको लागि परिकल्पना सहित उल्लेखित मूल नारा तय गरिएको छ।

“स्वच्छ, सफा, समृद्ध र सुन्दर, महालक्ष्मी नगर”

“Clean, Green, Prosperous, Full of Beauty-Mahalaxmi Municipality”

२. नगरपालिकाको हालको जनशक्तिलाई व्यवस्थापन गर्न साविक गा.वि.स. देखि सेवा करारमा कार्यरत प्रशासनिक तथा प्राविधिक कर्मचारीहरू नगरपालिका गठन पश्चातका बोर्ड बैठक र सेवा करारका नियुक्ति र म्याद थपलाई अनुमोदन गर्दै सेवा करारमा कार्यरत प्रशासनिक, प्राविधिक कर्मचारीहरू एवं सवारी चालकको करार चालु आ.व.को असार मसान्त सम्मको लागि म्याद थप गर्नुका साथै जिल्ला समन्वय समिति ललितपुरबाट म्याद थपका लागि सिफारिस भई आएका कर्मचारीहरू समेतको अर्को व्यवस्था नहुञ्जेल सोहि बमोजिमको सेवालाई निरन्तरता दिन नगर कार्यपालिकालाई अधिकार दिदै नगरपालिकालाई अति आवश्यक पर्ने स्वीकृत दरबन्दी बाहेक अन्य दरबन्दी व्यवस्थापनलाई संगठन तथा व्यवस्थापन **Organazation & Management-ONM** विस्तृत सर्वेक्षण तथा नेपाल सरकारको कर्मचारी समायोजन पश्चात आवश्यकता अनुसारको जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिने छ।
३. नगरपालिकाको सेवालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न नगरपालिकाको शाखालाई थप व्यवस्थित बनाउँदै कर्मचारी व्यवस्थापन र जिम्मेवारी प्रदान गरिने छ।
४. नगरपालिका कार्यालय तथा वडा कार्यालयहरूमा शुसासन कायम गर्ने र सेवा ग्राहीका कार्यहरू छिटो तथा छरितोका साथ सम्पादन गर्न सबै वडा कार्यालयहरूमा कम्प्युटरको व्यवस्था गरिने छ।
५. नगरपालिकाको समग्र गतिविधिहरू सार्वजनिक जानकारीका लागि प्रचार प्रसार गर्न चौमासिक रूपमा बुलेटिन प्रकाशन गरिने छ। स्थानीय सञ्चारमाध्यमलाई नगरपालिकाको विकास अभियानमा सामेल गराइने छ।
६. नगरपालिकाका वडा कार्यालयहरूले दैनिक रूपमा संकलन गरेका कर तथा राजश्व रकम केन्द्रबाट अवलोकन गर्न कम्प्युटर सफ्टवेयर जडान गरिनेछ।
७. संविधान प्रदत्त स्थानीय तह मातहत संचालन हुने सबै विषयगत सरकारी निकायहरूको कार्यसम्पादन छिटो, छरितो र उद्देश्यमूलक बनाउन र ती निकायहरू बीचको समन्वय कायम गर्न आवश्यक संरचना गठन गरिनेछ।

८. नगरपालिकाको प्रशासनिक तथा सांगठनिक संरचना र संस्थागत प्रणालीको भरपर्दो, चुस्त, दुरुस्त, विश्वसनिय, क्षमतायुक्त र प्रभावकारी तुल्याउन सहभागिता, जवाफदेहिता, पारदर्शिता एवं मितव्ययितालाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
९. नगरपालिकाका कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरी उत्प्रेरित, प्रविधिमैत्री, प्रतिस्पर्धी, सक्षम, उत्तरदायी, इमान्दारिता र नतिजा परिणाममुखी बनाइने छ ।
१०. नगरपालिका कार्यालय तथा वडा-कार्यालयहरुमा नागरिक वडा-पत्र जारी गरिने छ , साथै नगरपालिका कार्यालयमा सेवाग्राहीको सेवालाई सहज बनाउन Help-Desk स्थापना गरिनुका साथै गुनासो सुनुवाईका लागि "गुनासो संकलन बक्स" स्थापना गरी गुनासो सम्बोधन गरिनेछ ।
११. सार्वजनिक सुनुवाई तथा सामाजिक परिक्षणलाई जवाफदेही तथा प्रभावकारीका साथ अगाडी बढाइनेछ ।
१२. स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत नगरपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरुको रु.१,००,०००/- (अक्षरुपी एक लाख) को पन्ध्र वर्षे सावधिक सुरक्षित जिवन विमा गरिने छ ।
१३. नगरपालिका कार्यालयको जनशक्ति व्यवस्थापनका लागि तपसिल बमोजिमका कर्मचारीहरुको थप दरबन्दी सृजना गरिनेछ ।

पद	संख्या
क) ब्याचलर इन आर्किटेक (छैठौं तह)	१ जना
ख) ईन्जिनियर (छैठौं तह)	१ जना
ग) सव-इन्जिनियर (सिभिल) (पाचौं तह)	३ जना
(घ) कानुन अधिकृत (छैठौं तह)	१ जना
(ङ) राजश्व अधिकृत (छैठौं तह)	१ जना
च) बरिष्ठ कार्यालय सहायक (पाचौं तह)	५ जना
(छ) कार्यालय सहायक (चौथो तह)	५ जना
छ) कम्प्युटर अपरेटर (चौथो तह)	५ जना

छ) निजी सहायक

- छैठौं तह १ जना
- (पाचौं तह) १ जना

(भ) परामर्श सेवा

- कानुनी सल्लाहाकार (छैठौं तह) १ जना
- परामर्श दाता ३ जना
- सुरक्षा गार्ड १ जना
- कार्यालय सहयोगी (श्रेणी विहित) ७ जना

~~W/M/20~~

● माली

१ जना

नगरप्रहरी

(क) प्रहरी प्रमुख (प्रहरी निरिक्षक-छैठौं तह)	१ जना
(ख) प्रहरी जवान (पुरुष)	२ जना
(ग) प्रहरी जवान (महिला)	२ जना

सवारी चालक

● हल्का सवारी चालक	२ जना
● हेभी सवारी चालक	२ जना

१४. स्वीकृत दरबन्दीका कर्मचारीहरु व्यवस्थापन गर्न ऐनले दिएको अधिकार प्रयोग गर्दै रिक्त दरबन्दी पदपुर्ति गर्नका लागि पदपुर्ति समिति गठन गरिनेछ ।

१५. कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादनका मुल्यांकनको आधारमा उत्कृष्ट ठहरिएका कर्मचारीहरुलाई वार्षिक रुपमा पुरस्कृत गरिने छ ।

ख) आर्थिक विकास समिति

१. यस नगरपालिकामा चालु आ.व.मा लागु गर्ने गरि गत परिषद बैठकबाट निर्धारण गरिएका सेवा शुल्क, कर, गैरकर तथा दस्तुरहरुमा समय सापेक्ष सुधार ल्याई प्राकृतिक सिद्धान्त अनुकूल हुने गरी बैज्ञानिक बनाउन कर तथा राजश्वका दर-रेटलाई नगरपालिका बोर्ड तथा राजश्व परामर्श समितिका सिफारिसका आधारमा कानून तथा कार्यविधि बनाई लागु गरिनेछ ।

२. २०७२ वैशाख १२ गतेको विनासकारी भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त भै पुनःनिर्माण प्राधिकरणले प्रमाणित गरेको प्रमाणको आधारमा निर्माण हुने नयाँ भवनको नक्सा पासमा ५०% छुटको व्यवस्था गरिने छ साथै नेपाल सरकार, शहरी विकास मन्त्रालय, शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागको भूकम्प प्रतिरोधी आवास पुनः निर्माणको डिजाइन सूचीको भवन निर्माण गर्दा नक्सा पास दस्तुरमा पुर्ण छुट दिईनेछ र यो सुविधा आ.व.२०७४।०७५ सम्म मात्र लागु हुनेछ ।

३. नगरक्षेत्र भित्र संचालन भएका उद्योग, व्यवसाय, पसल, निर्माण व्यवसाय आदि सम्पूर्णलाई करको दायरमा ल्याउन लगत अभिलेख संकलन गर्ने र नगरपालिकामा दर्ता तथा नविकरण कार्यका लागि घरदैलो अभियान संचालन गरी Online मार्फत राजश्व संकलन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

४. साविक गा.वि.स. तथा नगरपालिका गठन पश्चात संचालन भै आएका योजनाहरुको पेशकी विवरण सार्वजनिक गरिनेछ । पेशकी रकम लागि फछ्यौट नगर्ने व्यक्ति, संघ, संस्थालाई पेशकी फछ्यौट गर्न निश्चित समय तोकिने छ । समयभित्र पेशकी फछ्यौट नगर्ने व्यक्ति वा संघ संस्थालाई नियमानुसार पेशकी असुल उपर गरिनेछ । यसका लागि नगरस्तरीय "योजना अनुगमन तथा पेशकी फछ्यौट समिति" गठन गरिनेछ ।

५. नगरपालिकाको विगत परिषद बैठकबाट पारित भएको "एकिकृत सम्पति कर" लाई आ.व. ०७४।०७५ को श्रावणदेखि कार्यान्वयन गरिनेछ ।

६. नगरपालिकाको वित्तीय व्यवस्थापनलाई सुदृढ गर्न आन्तरिक श्रोत तर्फ कानून बमोजिमका व्यवसायकर, सवारी कर, विज्ञापनकर, वहालकर, मनोरञ्जन कर तथा अन्य नयाँ श्रोतहरूको पहिचान गरी कर संकलनमा प्रभावकारीता ल्याउन घरेलु कार्यालय, यातायात व्यवस्था कार्यालय, आन्तरिक राजश्वको कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ संग समन्वय गरी उद्योग, व्यवसाय, पसल, सवारीसाधन तथा अन्य व्यवसायहरू नविकरण गर्दा नगरपालिकाको कर चुक्ता प्रमाण पत्र अनिवार्य गराउने व्यवस्था मिलाईने छ ।

७. नगरक्षेत्र भित्र कार्यक्षेत्र बनाई संचालन भएका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको अभिलेख लिई ति संस्थाहरूलाई आयमुलक सिपमुलक, स्वरोजगारमूलक क्षेत्रमा सहूलियत दरमा कर्जा प्रवाह गर्न आग्रह गरिनेछ ।

८. नगरक्षेत्र भित्र संचालन भएका सबै विषयगत सहकारी संघ संस्थाहरूको समन्वय गरी युवा (लक्षित वर्ग) को लागि सिप विकास तथा उद्यमसिलता विकास सम्बन्धि तालिम तथा प्रशिक्षणहरू संचालन गरी गरिबी र बेरोजगारी हटाउने कार्यको आरम्भ गरिनेछ ।

९. कृषि क्षेत्रलाई आकर्षित तथा प्रभावकारी बनाउन कृषि व्यवसाय संचालनमा लाग्ने राजश्व दस्तुरमा विशेष सहूलियत छुटको व्यवस्था गरिनेछ ।

१०. "एक नगर-एक उत्पादन" नीति अन्तर्गत महालक्ष्मी नगरपालिकाको उचित क्षेत्रमा पुष्प खेतिको व्यवसाय संचालन गर्न कृषकहरूलाई विशेष अनुदान सहित प्रोत्साहित गरिनेछ र उक्त क्षेत्रलाई "HAPPY GARDEN" क्षेत्र तोकिने छ ।

११. जिल्ला कृषि विकास कार्यालय तथा पशु विकास कार्यालयको समन्वय तथा सहकार्यमा व्यवसायिक अर्गानिक तरकारी खेती तथा पशुपालन कार्यक्रम संचालन गर्न कृषकहरूलाई प्रोत्साहित गर्ने नीति लिईनेछ ।

१२. सिंचाई सुविधा नपुगेका खेतियोग्य जमिनहरूमा सिंचाई सुविधा पुऱ्याउने योजना अबलम्बन गरिनेछ । खेतियोग्य जमिन बाँझो राख्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्न बाँझो रहेका जग्गाहरूको लगत लिई बर्गिकरण अनुसारको प्रति आना रु.५० देखि १००/- सम्म उत्पादन ह्रास जरिवाना लगाईने छ ।

१३. महालक्ष्मी नगरपालिका वडा नं. २ र ३ मा तरकारी तथा फलफुल बजार स्थापना गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।

१४. सिद्धिपुरको सुकुल बुन्ने व्यवसायलाई आधुनिकीकरण गरेर प्रविधि मैत्री बनाउँदै लुभूमा पराम्परागत प्रविधिबाट कपडा बुन्ने व्यवसायलाई संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गरिने छ ।

ग) सामाजिक विकास समिति :

१. नगरक्षेत्र भित्र संचालन भएका सरकारी, सामुदायिक, निजी विद्यालय तथा कलेजहरूलाई बालमैत्री वातावरण र गुणस्तरीय शिक्षा केन्द्रको रूपमा विकास गरी विज्ञान तथा प्रविधि संकाय, कृषि तथा ईन्जिनियरिङ्ग संकाय, चिकित्सा शास्त्र संकाय तथा प्राविधिक शिक्षालय स्थापनामा सरोकारवाला निकायहरू संगको समन्वय र सहकार्यका लागि विषय विज्ञसम्मिलित नगर स्तरिय "शिक्षा समिति" गठन गरिनुको साथै महालक्ष्मी नगरपालिकालाई प्रदेश नं. ३ को शैक्षिक हब (Educational Hub) को रूपमा विकास गर्ने रणनीति तयार गरिनेछ ।

२. सामुदायिक विद्यालयहरूको भौतिक संरचनामा सुधार तथा विकास गरी उच्च मा.वि.मा परिणत गर्नुका साथै विद्यालयहरूमा ई-लाइब्रेरी स्थापना गर्ने र ल्यापटपलाई अध्ययन सामाग्रीको रूपमा उपलब्ध गराइने

Amrit

६. नगरपालिकाको वित्तीय व्यवस्थापनलाई सुदृढ गर्न आन्तरिक श्रोत तर्फ कानून बमोजिमका व्यवसायकर, सवारी कर, विज्ञापनकर, वहालकर, मनोरञ्जन कर तथा अन्य नयाँ श्रोतहरूको पहिचान गरी कर संकलनमा प्रभावकारीता ल्याउन घरेलु कार्यालय, यातायात व्यवस्था कार्यालय, आन्तरिक राजश्वको कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ संग समन्वय गरी उद्योग, व्यवसाय, पसल, सवारीसाधन तथा अन्य व्यवसायहरू नविकरण गर्दा नगरपालिकाको कर चुक्ता प्रमाण पत्र अनिवार्य गराउने व्यवस्था मिलाईने छ ।

७. नगरक्षेत्र भित्र कार्यक्षेत्र बनाई संचालन भएका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको अभिलेख लिई ति संस्थाहरूलाई आयमुलक सिपमुलक, स्वरोजगारमूलक क्षेत्रमा सहूलियत दरमा कर्जा प्रवाह गर्न आग्रह गरिनेछ ।

८. नगरक्षेत्र भित्र संचालन भएका सबै विषयगत सहकारी संघ संस्थाहरूको समन्वय गरी युवा (लक्षित वर्ग) को लागि सिप विकास तथा उद्यमसिलता विकास सम्बन्धि तालिम तथा प्रशिक्षणहरू संचालन गरी गरिबी र बेरोजगारी हटाउने कार्यको आरम्भ गरिनेछ ।

९. कृषि क्षेत्रलाई आकर्षित तथा प्रभावकारी बनाउन कृषि व्यवसाय संचालनमा लाग्ने राजश्व दस्तुरमा विशेष सहूलियत छुटको व्यवस्था गरिनेछ ।

१०. "एक नगर-एक उत्पादन" नीति अन्तर्गत महालक्ष्मी नगरपालिकाको उचित क्षेत्रमा पुष्प खेतिको व्यवसाय संचालन गर्न कृषकहरूलाई विशेष अनुदान सहित प्रोत्साहित गरिनेछ र उक्त क्षेत्रलाई "HAPPY GARDEN" क्षेत्र तोकिने छ ।

११. जिल्ला कृषि विकास कार्यालय तथा पशु विकास कार्यालयको समन्वय तथा सहकार्यमा व्यवसायिक अर्गानिक तरकारी खेती तथा पशुपालन कार्यक्रम संचालन गर्न कृषकहरूलाई प्रोत्साहित गर्ने नीति लिईनेछ ।

१२. सिंचाई सुविधा नपुगेका खेतियोग्य जमिनहरूमा सिंचाई सुविधा पुऱ्याउने योजना अबलम्बन गरिनेछ । खेतियोग्य जमिन बाँझो राख्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्न बाँझो रहेका जग्गाहरूको लगत लिई बर्गिकरण अनुसारको प्रति आना रु.५० देखि १००/- सम्म उत्पादन ह्रास जरिवाना लगाईने छ ।

१३. महालक्ष्मी नगरपालिका वडा नं. २ र ३ मा तरकारी तथा फलफुल बजार स्थापना गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।

१४. सिद्धिपुरको सुकुल बुन्ने व्यवसायलाई आधुनिकीकरण गरेर प्रविधि मैत्री बनाउँदै लुभूमा पराम्परागत प्रविधिबाट कपडा बुन्ने व्यवसायलाई संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गरिने छ ।

ग) सामाजिक विकास समिति :

१. नगरक्षेत्र भित्र संचालन भएका सरकारी, सामुदायिक, निजी विद्यालय तथा कलेजहरूलाई बालमैत्री वातावरण र गुणस्तरीय शिक्षा केन्द्रको रूपमा विकास गरी विज्ञान तथा प्रविधि संकाय, कृषि तथा ईन्जिनियरिङ्ग संकाय, चिकित्सा शास्त्र संकाय तथा प्राविधिक शिक्षालय स्थापनामा सरोकारवाला निकायहरू संगको समन्वय र सहकार्यका लागि विषय विज्ञसम्मिलित नगर स्तरिय "शिक्षा समिति" गठन गरिनुको साथै महालक्ष्मी नगरपालिकालाई प्रदेश नं. ३ को शैक्षिक हब (Educational Hub) को रूपमा विकास गर्ने रणनीति तयार गरिनेछ ।

२. सामुदायिक विद्यालयहरूको भौतिक संरचनामा सुधार तथा विकास गरी उच्च मा.वि.मा परिणत गर्नुका साथै विद्यालयहरूमा ई-लाइब्रेरी स्थापना गर्ने र ल्यापटपलाई अध्ययन सामाग्रीको रूपमा उपलब्ध गराइने

3. खेलकुद क्षेत्रको विकासको लागि नगरस्तरीय खेलकुद विकास समिति अन्तर नगरस्तरीय "MAYOR'S CUP" विविध विधाका खेलकुदको आयोजनाहरु वार्षिक रुपमा आयोजना गरी दक्ष, प्रतिस्पर्धी तथा अनुशासित राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय खेलाडीहरु उत्पादन गर्ने लक्ष्य लिइने छ।
4. विपन्न तथा लक्षित समुदायका गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरुको अध्ययनको लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिने छ।
5. नगरक्षेत्र भित्र संचालन भै आएका स्वास्थ्य चौकी, उप-स्वास्थ्य चौकीहरुको स्तरोन्नती गरिनेछ। नगरस्तरीय स्वास्थ्य समिति गठन गरी नगर क्षेत्र भित्र २५ शैयाको अस्पताल स्थापना गरी सबै स्वास्थ्य चौकीहरुमा स्वास्थ्यकर्मीहरुको व्यवस्थापन सहित DRUG SCHEME कार्यक्रम लागु गरिने छ।
6. गरीब तथा विपन्न वर्गहरुलाई निःशुल्क औषधीहरु उपलब्ध गराउनुका साथै जेष्ठ नागरिकहरुको प्रत्येक ६-६ महिनामा नियमित स्वास्थ्य परिक्षणको व्यवस्था मिलाईने छ साथै चौमासिक रुपमा रु. ५०० (अक्षरुपी रु.पाचँ सय मात्र), औषधी उपचार खर्च प्रदान गरिने छ।
7. नगर क्षेत्र भित्र २४ सै घण्टा एम्बुलेन्स संचालनको व्यवस्था मिलाईने छ।
8. नगरपालिकामा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत लैङ्गीक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (GESI) सम्बन्धी नीतिले निर्दिष्ट गरे बमोजिम नगरपालिकाका पदाधिकारी नगरपालिका अन्तर्गत गठित विभिन्न समितिका पदाधिकारी एवं नगरपालिका कर्मचारीहरुलाई स्थानीय तह लैङ्गीक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशि बजेट परिक्षण (GESI-AUDIT) गर्ने नीति अनुसार वार्षिक कार्य योजना तयार गरिने छ।
9. महालक्ष्मी नगरपालिकालाई बालमैत्री नगरपालिकाको रुपमा विकास गर्न बालमैत्री स्थानिय शासन अबलम्बनकर्ता Child Friendly Local Governance –CFLG Adoptor र Environment Friendly Local Governance EFLG Indicator अनुसारको अवधारणा अनुसार सम्बन्धीत दातृ निकायहरुको समेत सहयोग लिई तदनुसार र तदनुकुलको कार्यक्रम लागु गराईने छ।
10. महालक्ष्मी नगरपालिकालाई कार्य क्षेत्र बनाई विभिन्न गतिविधिमा क्रियाशील भएका गैर-सरकारी तथा अ.गै.स. हरुलाई नगरपालिका कार्यालयसंग समन्वय गरेर मात्र कार्य गर्ने वातावरण मिलाईने छ र ति संस्थाहरुको कार्यक्रमलाई नगरपालिकाको योजनासंग समायोजन गर्न अभिप्रेरित गरिने छ।
11. नगरक्षेत्रभित्र बसोवास गरेका नेपाल सरकार तथा अन्य संघ संस्थामा आवद्ध भै निवृत्त भएका वा वहालवाला उच्चपदस्थ व्यक्तिहरुको भेला गरी नगरको सर्वाङ्गिन विकासका लागि आवश्यक सल्लाह तथा परामर्शका लागि एक "नगरस्तरीय विज्ञ परामर्श समन्वय समिति" गठन गरिने छ।
12. जेष्ठ नागरिकहरुको ज्ञान, सीप, अनुभव र विज्ञतालाई नगर विकास कार्यमा पूँजिकृत गर्न र उनीहरुको सम्मानित र मर्यादापूर्वक जीवन व्यतित गर्ने वातावरण मिलाउन नगरस्तरीय "जेष्ठ नागरिक समाज" गठन गर्नुका साथै उपयुक्त स्थानमा जेष्ठ नागरिक आवास गृह (Day Care Centre) स्थापना गरिने छ।
13. दलित, उत्पीडित, आदिवासी, जनजाती, महिला र अन्ध अपाङ्गहरु तथा अन्य पिछडिएका वर्गका लागि आय-आर्जन, तथा क्षमता विकास मार्फत सशक्तिकरण गर्ने नीति लिईने छ।

Ammas

१४. परम्परागत चाड पर्व, जात्रा, कला, साहित्य तथा संगित क्षेत्रको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम संचालन गरी "स्रष्टा सम्मान" कार्यलाई प्रोत्साहित गरिने छ ।

१५. नगर क्षेत्रभित्र गठन भई क्रियाशील भएका टोल विकास संस्थाहरुलाई नगरको विकास निर्माणमा क्रियाशील गराइने छ ।

घ) पूर्वाधार विकास समिति

१. यस नगरपालिकाको आ.व.०७४।०७५ देखि ०७८।०७९ सम्मलाई पूर्वाधार वर्षको रूपमा मनाइने छ ।

२. पाँच वर्ष भित्र उपयुक्त स्थान छनौट गरी नगरपालिको आफ्नै एक सुविधासम्पन्न आधुनिक प्रविधि युक्त नगरपालिका कार्यालय भवन निर्माण गर्नुका साथै वडा कार्यालय भवन नभएका वडाहरुमा वडा कार्यालयको भवन निर्माण गरिने छ ।

३. रणनीतिक महत्वका सडकहरुलाई विशेष महत्व दिई निम्न अनुसार वर्गिकरण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

क) चक्रपथ संग जोडिएका सडकहरु ।

ख) ललित घुम्ती मार्गसंग जोडिएका सडकहरु ।

ग) छिमेकी नगरपालिकाहरूसंग जोडिएका सडकहरु ।

घ) पर्यटन पूर्वाधारका सडकहरु ।

ङ) कृषि सडकहरु ।

४. ललितपुर ग्वाको देखि लाकुरी भञ्ज्याङ्ग हुँदै मानेदोभान सम्म जोडिएको सडकको निर्माणलाई उच्च प्राथमिकता दिई कार्यान्वयन गरिने छ ।

५. बालकुमारी चक्रपथ देखि-सुर्यविनायक नगरपालिका-२ सिमाना गोदावरी खोला पुल सम्मको सडकलाई विस्तार गरी कालोपत्रे गरिने छ ।

६. साविक पाँच गा.वि.स.मा एक-एक वटा ठुला सहरी पूर्वाधारहरु रंगशाला, सभागृह, एकिकृत जग्गा विकास कार्यक्रम, प्राविधिक शिक्षालय तथा पर्यटकीय पूर्वाधारहरु निर्माण कार्य गर्न नेपाल सरकार, दातृनिकाय तथा निजी क्षेत्रसंग सहकार्य तथा समन्वय गरिने छ ।

७. लागत सहभागिता तथा जनसहभागितामा आधारित योजनाहरुलाई उच्च प्राथमिकता दिई कार्यान्वयन गरिने छ ।

८. भवन निर्माण आचारसंहिता-२०६० र भवन निर्माण मापदण्ड-२०७२ तथा यस अघि नगरपालिकाबाट स्वीकृत मापदण्ड समेतलाई कडाईका साथ लागु गरिनेछ । नयाँ निर्माण हुने सबै घरहरुमा आफ्नै सेफ्टी ट्याङ्की र सोपिट बनाउनु पर्ने नियम लागु गरी हरित वातावरण निर्माणका लागि "एक घर-एक विरुवा" को नीति लागु गरिने छ । उल्लेखित शर्तहरु पुरा गरेर निर्माण गरिएका घरहरुको मात्र निर्माण सम्पन्न प्रतिवेदन प्रदान गरिने छ ।

९. व्यापारिक प्रयोजनका लागि जग्गा प्लटिङ्ग गरी कारोवार गर्ने र व्यवसायिक तथा व्यापार प्रयोजनका लागि जग्गा विकास तथा सामुहिक आवास योजना संचालन गर्ने संघ तथा संस्थाहरुले आयोजना

Amber

कार्यान्वयन पूर्व नगरपालिका तथा सहरी विकास र काठमाडौं उपत्यका प्राधिकरणले तोकेको मापदण्ड भित्र रही कार्य गर्ने सम्झौता नगरपालिका कार्यालयसंग गरेपश्चात मात्र स्वीकृति प्रदान गरिने छ । मापदण्ड विपरित विना स्वीकृति संचालन गर्ने यस्ता प्रकृतिका व्यवसायहरुलाई निरुत्साहित गरिने छ ।

१०. लुभू तथा सिद्धिपुरको ऐतिहासिक मौलिकता तथा संस्कृति र सम्पदा जोगाउन मुख्य बस्ती भित्र निर्माण हुने भवनहरुमा पौराणिकता तथा मौलिकता भल्काउने Design का साथ भवन निर्माण गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ र "बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभुत निर्माण मापदण्ड २०७२" को प्रथम संसोधनमा उल्लेखित सम्पदा बस्तीमा हुने निर्माण सम्बन्धी विशेष प्रावधानलाई समेत मध्यनजर राखी यसरी निर्माण गरिने भवनहरुको नक्सा पासमा ५०% छुटको व्यवस्था गरिने छ ।

११. महालक्ष्मी नगरपालिकाको एकिकृत नगरविकास गुरु योजना तथा नगर यातायात गुरु योजना तयार भईसकेको र संघिय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट स्वीकृत भईसकेकोमा विज्ञ परामर्शदातृ संस्था संग समन्वय गरी परिमार्जन सहित कार्यान्वयन गरिने छ ।

१२. महालक्ष्मी नगरपालिकालाई SMART CITY मा समावेश गर्न काठमाडौं उपत्यका प्राधिकरणसंग समन्वय गरिने छ ।

१३. व्यवस्थित र विकसित नगरपालिकासंग समन्वय गरी अनुभव आदान प्रदान गरिने छ भने राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संघ, संस्था र विदेश स्थित महानगरपालिका र नगरपालिकाहरूसंग भगिनीसम्बन्ध स्थापित गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।

१४. योजना संचालन हुने प्रत्येक योजना स्थलमा योजना सूचना पाटी राख्नुपर्ने अनिवार्य व्यवस्था गरिनुका साथै योजना सम्पन्न प्रतिवेदनमा योजना संचालन हुनु पूर्व र योजना सम्पन्न पश्चातको अवस्थाको फोटो समावेश गर्नु पर्ने व्यवस्था गरिने छ ।

१५. कृषि सेवा केन्द्र मार्फत उन्नत जातका विउ विजन तथा कृषि सामग्री विक्री वितरण गरी ब्यवसायिक कृषि तथा पशुपालन तर्फ कृषकहरुलाई आकर्षित गर्न आवश्यक तालिम, प्रशिक्षण तथा अध्ययन अवलोकन भ्रमण गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।

१६. नगर क्षेत्रभित्र बाह्रै महिना सिंचाई सुविधा पुगेको क्षेत्रलाई कृषि पकेट क्षेत्र घोषणा गरी ब्यवसायिक कृषिप्रति कृषकहरुलाई आकर्षित गरिने छ ।

१७. नगर क्षेत्रको ढल व्यवस्थापन गर्न गुरु योजना बनाई अगाडि बढाईनेछ ।

१८. युवा स्वरोजगार लक्षित कार्यक्रम तथा तालिमहरु संचालन गरी गरिबी निवारणका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।

१९. लुभू तथा सिद्धिपुरको मौलिक सम्पदाको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धन गरी आन्तरिक र वाट्य पर्यटकलाई आकर्षित गरिने छ ।

20. लाकुरी भन्ज्याडलाई पर्यटकीय क्षेत्रको होमस्टे र हाईकिङ रुटको रूपमा विकास गर्न पर्यटन गुरु योजना तयार गरी लागु गरिने छ भने साथै उपत्यकाको सुन्दर दृष्य अवकोलन गर्न उपयुक्त स्थानमा सुविधायुक्त View Tower निर्माण गरिनेछ ।

21. मनमोहन पार्क (Tower) र गणेशमान पार्कलाई निर्माण गर्न प्राथमिकता दिई कार्यान्वयन गर्नुको साथै सार्वजनिक निजी साभेदारी कार्यक्रम (Public, private, patnership-ppp) अगाडि बढाईनेछ ।

22. विद्युतिय उर्जाको खपत कम गर्न सौर्य उर्जामा जोड दिईने छ । मूल सडक, चोक र धार्मिक स्थलहरुमा सौर्य बत्ति जडान गरिने छ । साथै नगर क्षेत्रको कुनै उपयुक्त स्थानलाई सौर्य ग्राम Solar Village को रूपमा विकास गरी उत्पादित उर्जाको वितरण व्यवस्था मिलाईनेछ ।

23. नगरपालिकाको वस्तुस्थिति भल्कने पार्श्व चित्र (Municipality Profile) र स्रोत नक्सा (Resource Map) तयार गरी अल्पकालिन तथा दिर्घकालिन योजनाहरु निर्माण गरिनुका साथै ५ वर्षे, १० वर्षे र १५ वर्षे आवधिक योजना (Periodic Planning) तर्जुमा गरिनेछ ।

24. नगरपालिकाले आफ्नै FM संचालन गर्नुका साथै सामुदायिक विद्यालय, प्रशासनीक भवन, सभा भवन तथा महत्वपूर्ण धार्मिक स्थान र सार्वजनिक चोकहरुलाई Free Wifi Zone बनाइनेछ ।

25. नगर क्षेत्रभित्रका सबै घर तथा वस्तीहरुको छुट्टाछुट्टै Block no./ घर नं. तयार गरी GIS प्रणाली लागु गर्न प्रयत्न गरिनेछ ।

26. नगरक्षेत्रभित्रका सार्वजनिक पर्ति जग्गाहरुको पहिचान गरी सिमाङ्कन संरक्षण तथा उपयोग गर्ने नीति अख्तियार गरिनेछ ।

27. नगरक्षेत्र भित्रका गोरेटो, घोडेटो, शाखा सडक, सहायक सडक तथा मूल सडक नेपाल सरकार शहरी विकास मन्त्रालय तथा नगरपालिकाले तोके अनुसारको मापदण्ड तय गर्न नगरस्तरीय तथा वडास्तरीय सडक सिमाङ्कन समिति गठन गरी सिमाङ्कन तथा रेखाङ्कन गर्नुका साथै ती सडकहरुको लगत कट्टाको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

28. कृषि योग्य जमिनमा सिंचित हुने सबै कुलो तथा नहरहरुको विस्तार तथा मर्मत सुधार गरी कृषि उत्पादनमा वृद्धि ल्याउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।

29. नगरक्षेत्र भित्र संचालन भएका खानेपानी योजनाहरुलाई समन्वय गरी आगामी पाँच वर्षभित्र सबै घरधुरी परिवारलाई स्वच्छ खानेपानी सेवा उपलब्ध गराउन नगरस्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई मूल उपभोक्ता समिति गठन गरी काठमाडौं उपत्यका खानेपानी बोर्ड, उपत्यका खानेपानी लिमिटेड, मेलम्ची खानेपानी आयोजना, नगर विकास कोष तथा अन्य दाता संस्था र जिल्ला खानेपानी कार्यालयसंग सहकार्य गरी सहभागीतात्मक तरिकाले प्राकृतिक खानेपानी स्रोत संरक्षण, खानेपानी पाइपलाइन विस्तार एवं सुधार कार्यलाई प्रभावकारी ढंगले संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३०. हाल तिव्र गतिमा भैरहेको अव्यवस्थित वस्ति विकासका कारण भविष्यमा शहरी सौन्दर्यमा आउने प्रतिकूल असरलाई न्यूनिकरण गर्न तत्काल भू-उपयोग नीति लागु गर्न आवश्यक कार्यविधि बनाई अगाडि बढाइनेछ ।

३१. महालक्ष्मी नगरपालिकाको सिमाना ग्वाकोमा स्वागतद्वार निर्माण गरिने छ ।

३२. सवारी दुर्घटनाबाट भएको मानवीय क्षतिलाई मध्यनजर राख्दै महालक्ष्मी नगरपालिकाको वडा नं. १ किष्ट अस्पताल चोक नजिक आकाशे पुल निर्माण गरिने छ ।

३३. गोदावरी खोला तथा हनुमन्ते खोला करिडोर निर्माण गर्न आवश्यक पहल गरिने छ र सो क्षेत्रलाई हरित पार्कको रूपमा समेत विकास गरिने छ ।

३४. नगरपालिका गठन पूर्व निर्माण भएका घर निर्माण स्वीकृती नलिइएका सबै संरचनाहरूको नक्सा पास गरि नियमित गर्न कार्यविधि बनाई अगाडि बढाइने छ ।

३५. नगरक्षेत्र भित्र अव्यवस्थित रहेका विद्युत, टेलिफोनका तारहरूलाई भूमिगत ढगले विछ्याउने व्यवस्था मिलाईने छ ।

३६. लगनखेल देखि लामाटार ढुङ्गिन सम्म नगर यातयात सेवा सञ्चालन गर्नुको साथसाथै नगरका सम्पूर्ण क्षेत्रमा यातायातको सहज व्यवस्थापन गरिने छ ।

३७. भुकम्पमा भत्किएका साँस्कृतिक सम्पदा र मठमन्दिरहरूको पुनः निर्माण गरिनेछ ।

३८. नगरक्षेत्रभित्र निर्माण हुने ठुला पुर्वाधारहरू अंपागता प्रविधिमैत्री बनाईनेछन् ।

ड) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति:

१. वातावरण संरक्षणका लागि नाङ्गो पाखो, वन तथा अन्य भू-भागमा वृक्षरोपण कार्यलाई तिव्रताकासाथ संचालन गरिने छ । वृक्षरोपण गर्दा एकै नासका फुलका रुखहरू लगाई नाङ्गो पाखा तथा जङ्गलहरूलाई आकर्षक वन क्षेत्र बनाइनेछ ।

२. हरियाली प्रवर्द्धन तथा शहरी सौन्दर्यका लागि एक घर एक विरुवा नीति लागु गरी मुख्य सडक तथा सहायक सडकको दायाँ बायाँ मझौला रुख तथा लहरा जाने फुल तथा अन्य फुलका विरुवा लगाई रमणिय वातावरण बनाउन विशेष कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।

३. महालक्ष्मी नगरपालिकाका ९ र १० वडा क्षेत्रलाई फलफुल पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।

४. नगरक्षेत्रको फोहोरमैला व्यवस्थापनलाई नियमित, दिगो र व्यवस्थित गर्नका लागि फोहोर मैला व्यवस्थापन ऐन र नियमावली बमोजिम वडा स्तरीय फोहोर मैला व्यवस्थापन समिति गठन गरी सार्वजनिक नीजि अवधारण अनुरूप फोहोर मैला संकलन तथा व्यवस्थापन गर्न सार्वजनिक चोक, टोल तथा वस्तिहरूमा रातो - निलो-हरियो अभियान संचालन गरिनेछ ।

Index

५. नगरक्षेत्र भित्र क्रियाशिल सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरुको भेला गरी नगरस्तरीय सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति गठन गरी सार्वजनिक वनको संरक्षण, विकास तथा विस्तार गर्न विशेष अभियान संचालन गरी वन जंगलले खपत गरेको कार्बनको रोयल्टी सम्बन्धित निकायहरुमा माग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

६. सामुदायिक वनहरुमा वन उपभोक्ता समूह र जिल्ला वन कार्यालयको समन्वय र सहकार्यमा वाल उद्यान, पिकनिक स्पोट, पंक्षी अवलोकन केन्द्र स्थापना गरी पर्या-पर्यटन (ECO-Tourism) को विकास गरिने छ ।

७. नगर क्षेत्रभित्रको जलाधार पानीको मुहान संरक्षण र पानी भकारी निर्माणका लागि आवश्यक योजना संचालन गरिने छ ।

८. नगरक्षेत्रको उपयुक्त वातावरणीय क्षेत्र छनौट गरी फ्लोरिकल्चर व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गरी "HAPPY GARDEN VILLAGE" को स्थापना गरिने छ ।

९. महालक्ष्मी नगर क्षेत्रलाई प्लाष्टिक निषेधित क्षेत्र बनाउने अभियानलाई तिब्रताका साथ संचालन गर्न प्लाष्टिकको वैकल्पिक भोलाहरु प्रयोगमा ल्याउने किसिमका योजना तथा कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।

१०. नगरक्षेत्रका मुख्य-मुख्य स्थानहरुमा सार्वजनिक शौचालयको निर्माण गरिने छ ।

११. नगरक्षेत्र भित्र संचालन भै आएका ईटाभट्टा तथा अन्य प्रदुषण उत्सर्जन गर्ने उद्योग तथा व्यवसायहरुलाई निरुत्साहित गरिने छ ।

१२. नगरस्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन गरी प्रत्येक वडाबाट ५१५ जना स्वयंसेवि दस्ता खडा गरी ति स्वयंसेवि दस्तालाई उद्धार, राहत र पुनस्थापना सम्बन्धी आवश्यक प्रशिक्षण दिई निम्नतम स्रोत साधन सहित आवश्यक पर्दा परिचालन गर्न सक्ने दस्ताका रुपमा विकास गरिने छ ।

१३. विपद पछिको व्यवस्थापन गर्न सबै वडाहरुमा सामुदायिक भवनहरु निर्माण गर्ने नीति लिइने छ ।

१४. लुभू तथा सिद्धिपुर क्षेत्रमा जग्गाको प्राप्ति गरी आधुनिक बधशाला निर्माण गर्न पहल गरिने छ ।

च) विधेयक समिति :

१. नगर प्रहरीको व्यवस्थापन गर्न आवश्यक नीति, कानून र मापदण्डहरु तय गरि कार्यान्वयन गरिने छ ।

२. न्यायिक समितिको गठन र संचालन गर्न आवश्यक नीति लिइने छ ।

३. विधायन उपशाखा मार्फत कार्यपालिका तथा नगर सभामा पेश गर्नु पर्ने नीति नियम तथा कानूनको मस्यौदामा संयोजन र समन्वय गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

४. संविधानले स्थानीय तहलाई प्रत्यायोजन गरेका अधिकारहरुको पूर्ण उपयोग र अवलम्बनका लागि आवश्यक पर्ने कानून तथा कार्यविधि बनाई लागु गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

~~WMS~~
५. गरिब असहाय तथा पिछडिएका समुदायका व्यक्तिहरुको सहज पहुँच पुर्याउन निःशुल्क कानुनी परामर्शको व्यवस्था गरिने छ ।

आ.व. ०७४/०७५ मा नगर सभा बैठकबाट प्रस्तावित केन्द्रियस्तरका योजनाहरु

१. ग्वाको देखि लाकुरी भन्ज्याङ्ग हुँदै मानेदोभान सम्मको मुल सडक विस्तार ।
२. महालक्ष्मी चक्रपथ
३. महालक्ष्मी बृहत् खानेपानी योजना ।
४. महालक्ष्मी नगर बस्ती विकास कार्यक्रम ।
५. महालक्ष्मी बृहत् ढल विकास आयोजना ।
६. ठुला पुर्वाधारहरु
 - (क) रंगशाला निर्माण
 - (ख) अन्तराष्ट्रिय सभागृह
 - (ग) प्राविधिक शिक्षालय
७. लाकुरी भन्ज्याङ्ग पर्यटन पुर्वाधार ।
८. बालकुमारी देखि सुर्य विनायक नगरपालिका जोडने सडक विस्तार ।

आन्तरिक स्रोत तर्फ :

- (क) चाङ्गाथली क्लब देखि लुभू तल्लो चौतारो सडक विस्तार
- (ख) नरकटे चोक देखि यति आवास सम्म सडक विस्तार ।

~~WMS~~